

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Ömer ÖCALAN
Şanlıurfa Milletvekili

İŞİD'in 3 Ağustos 2014'te ele geçirdiği Şengal, 13 Kasım 2015'te ABD öncülüğündeki Koalisyon Güçleri'nin havadan desteğiyle Peşmerge Güçleri'nin düzenlediği operasyonla kurtarılmıştır. İŞİD'in Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'ne bağlı Sincar Bölgesi'nde yenilmesinin üzerinden beş yıl geçmesine rağmen İŞİD tarafından farklı ülkelere kaçırılan binlerce Ezidi çocuğun nerede oldukları ile ilgili arayışlar devam etmektedir. Duhok Kaçırılan Ezidileri Kurtarma Ofisi'nin son verilerine göre, İŞİD'in saldırısı sonrası 2 bin 869'u kadın ve çocuk olmak üzere, toplam 6 bin 417 Ezidi kaçırılmıştır. 1.992'si çocuk olan, 3 bin 530 Ezidi Kürt'ü de kurtarılmıştır. Ancak 2 bin 887 kişinin de akıbeti ise bilinmemektedir. Kamuoyuna yansıyan birçok açıklamaya göre kaçırılan birçok çocuğun öldürüldüğü iddia edilse bile çok sayıda Ezidi çocuğun Türkiye, Suriye ve Irak'ta olduğuna dair de bilgi olduğu ifade edilmektedir. Almanya Ezidiler Merkez Konseyi Başkanı, "Suudi Arabistan, Katar ya da Pakistan gibi ülkelere, hatta Libya ve Yemen'e kaçırılmış kadınlar olduğunu biliyoruz" derken Türkiye resmi makamları da verdiği kararla yapılanları meşrulaştırmakta ve Ezidilerin Türkiye'ye kaçırılmalarının Türk makamlarınca yasal hale getirildiğine dikkat çekmektedir. Son olarak Kırşehir'deki yerel mahkemenin, Sincar'dan Türkiye'ye kaçırılan altı ve sekiz yaşlarındaki iki Ezidi kardeşin, Irak'ta bir mülteci kampında bulunan ailelerine dönmelerindense, Türkiye'de bulundukları yetimhanede daha iyi yetiştirileceklerine hükmetmesi söz konusu meşrulaştırmaya örnek olarak gösterilmektedir. İŞİD katliamına maruz kalan ailelerden bir tanesi de Hussein Zandinan ailesiydi. Anne, baba ve 3 çocukları öldürülen

Ömer ÖCALAN
Şanlıurfa Milletvekili

33037

Zandinan ailesinin Emir (10) ve Emira Khudeda Hussein (12) adında iki çocukları da kaçırıldı. Ailenin iddiasına göre kaçırılan çocuklar IŞİD'li Türkmen bir aileye teslim edildi. Çocukların teslim edildiği aile, daha sonra Türkiye'ye gelerek Kırşehir'e yerleşti. Aile, deşifre olma korkusuyla çocukları yetimhaneye bıraktı. Kırşehir'de kardeşlerin izlerine rastlayan abla, kardeşlerini almak için 2017'de Sulh Hukuk Mahkemesi'nde vesayet davası açtı. Ancak yerel mahkeme, "*Anne ve babanın 2014 yılında IŞİD'in eline geçtiği, kendilerinden bugüne kadar haber alınamadığı, çocukların velayetlerinin halen anne ve babalarında olduğu ve aksi bir karar bulunmuyor*" gerekçesiyle Kasım 2019'da davayı reddetti. Çocukların velayetini almakta ısrar eden abla davayı İstinaf Mahkemesi'ne taşıdı. Ancak İstinaf Mahkemesi, yerel mahkemenin kararını hukuka uygun bularak davayı esastan reddetti. Yaklaşık 4 yıldır hukuk mücadelesi yürüten abla, kardeşlerinin kendisine teslim edilmesi için Tanıma Tenfiz davası açtı. Bundan da bir sonuç alamazsa son çare olarak Anayasa Mahkemesi'ne başvuracağını ifade etmektedir.

Abla Hadiya, 6 yıldır süren hasretin son bulması için yetkililere çağrıda bulunarak sorunun bir an önce çözülmesini ve kardeşlerinin kendisine teslim edilmesini talep etmektedir. Konu ile ilgili olarak çocukların anne ve babalarının hayatta olmadığına dair bir karine olduğunu belirten davanın avukatı Reyhan Yalçındağ Baydemir, Birleşmiş Milletler'in 3 Ağustos'ta yaşananlarla ilgili kapsamlı bir raporu olduğunu belirterek, "O günden beri kayıp kişilerin hayatta olmadığı belli. Bu sebeple Kırşehir Sulh Hukuk Mahkemesi'nin ablaya vesayet vermemeye dair kararın dayanağı olan 'Anne ve babanın hayatta olma ihtimali' hukuken yanlış" değerlendirmesinde bulundu. Irak yargısının ablaya Şengal'de yaşananlardan dolayı anne ve babanın olmadığına dair vasilik kararı verdiğini kaydeden Baydemir, İstinaf Mahkemesi'ne Irak'tan alınan kararın ek beyan çevirisi ile sunulduğunu ama kararın görmezden gelindiğini söyledi.

Bu bağlamda;

- 1- Irak resmi makamlarınca abla Hadiya Hussein'e verilen vasilik kararının tanınmamasının gerekçesi nedir?
- 2- Söz konusu dava örneğinde olduğu gibi benzer durumlar ile ilgili Irak ve Türkiye arasında yasal süreç nasıl işletilmektedir?
- 3- Mahkeme, Emir ve Emira Khudeda Hussein'in Türkiye'de bulundukları yetimhanede daha iyi yetiştirileceklerine dair karar, hangi ölçütlere göre verilmiştir? Bu konuda

33037

Ömer ÖCALAN
Şanlıurfa Milletvekili

herhangi bir bilirkişiye başvurulmuş mudur? Türkiye ve Irak'taki ilgili kurumlardan bu bağlamda herhangi bir görüş alınmış mıdır?

- 4- Bu anlamda Türkiye'nin bağlı olduğu yasal süreç nasıl işletilmektedir? Söz konusu benzer durumlar ülkelere göre farklılık teşkil etmektedir midir?
- 5- Mahkemenin verdiği bu kararlar Ezidilerin Türkiye'ye kaçırılmalarının Türk makamlarınca yasal hale getirildiği iddiasına bir gerekçe değil midir?
- 6- Emir ve Emira Khudeda Hussein dışında bakanlığınıza intikal etmiş Ezidi çocuk ve kişilerle ilgili devam eden veya sonuçlanmış herhangi bir dava veya soruşturma var mıdır?